

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายสุพจน์ ไข่มุกด์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๕๖

เรื่องพิจารณาที่ ๓๘/๒๕๕๖

วันที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

ประเด็นวินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๒๗ ในส่วนงบประมาณของสำนักงานศาลยุติธรรมและของสำนักงานศาลปกครอง และมาตรา ๒๘ ในส่วนงบประมาณของสำนักงาน ป.ป.ช. มีข้อความขัดหรือแย้งหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๘ วรรคแปด และวรรคเก้า หรือไม่

สรุปข้อเท็จจริงตามคำร้องและคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

ประธานรัฐสภาส่งความเห็นของนายไพฑูริย์ นิติตะวัน สมาชิกวุฒิสภา กับคณะ รวม ๕๐ คน และนายวิรัตน์ กัลยาศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ รวม ๖๒ คน เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๒๗ ในส่วนของสำนักงานศาลยุติธรรมและของสำนักงานศาลปกครอง และมาตรา ๒๘ ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) มีข้อความขัดหรือแย้งหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๘ วรรคแปด และวรรคเก้า หรือไม่ เนื่องจากสำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง และสำนักงาน ป.ป.ช. เสนอขอจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ไปยังคณะรัฐมนตรี แต่คณะรัฐมนตรีพิจารณาปรับลดงบประมาณของหน่วยงานทั้งสาม กล่าวคือ

สำนักงานศาลยุติธรรมได้เสนอขอจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ไปยังคณะรัฐมนตรี จำนวน ๒๖,๒๔๙,๘๗๗,๐๓๖ บาท (สองหมื่นหกพันสองร้อยสี่สิบเก้าล้านแปดแสนเจ็ดหมื่นเจ็ดพันสามสิบหกบาทถ้วน) แต่คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาปรับลด จำนวน ๑๑,๖๔๘,๑๘๑,๘๓๖ บาท (หนึ่งหมื่นหนึ่งพันหกร้อยสี่สิบแปดล้านหนึ่งแสนแปดหมื่นหนึ่งพันแปดร้อยสามสิบหกบาทถ้วน) คงเหลือ

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเข้าสู่การพิจารณาในชั้นสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๔,๖๐๑,๖๙๕,๒๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสี่พันหกร้อยเอ็ดล้านหกแสนเก้าหมื่นห้าพันสองร้อยบาทถ้วน) แต่ต่อมาในชั้นแปรญัตติในการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ สภาผู้แทนราษฎร สำนักงานศาลยุติธรรมได้เสนอขอเพิ่มงบประมาณ เพื่อให้เพียงพอต่อการบริหารงานในวงเงิน ๔,๑๓๓,๘๓๗,๕๑๕ บาท (สี่พันหนึ่งร้อยสามสิบสามล้านแปดแสนสามหมื่นเจ็ดพันห้าร้อยสิบห้าบาทถ้วน) แต่คณะกรรมการวิสามัญ ฯ ไม่ได้เชิญหน่วยงานร่วมหารือและใช้ดุลยพินิจฝ่ายเดียวไม่จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักงานศาลปกครองได้เสนอขอจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ไปยังคณะรัฐมนตรี จำนวน ๒,๙๓๗,๖๓๙,๖๐๐ บาท (สองพันเก้าร้อยสามสิบเจ็ดล้านหกแสนสามหมื่นเก้าพันหกร้อยบาทถ้วน) แต่คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาปรับลด จำนวน ๘๙๐,๗๒๓,๙๐๐ บาท (แปดร้อยเก้าสิบสามล้านเจ็ดแสนสองหมื่นสามพันเก้าร้อยบาทถ้วน) คงเหลืองบประมาณที่ได้รับจัดสรรเข้าสู่การพิจารณาในชั้นสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒,๐๔๖,๙๑๕,๗๐๐ บาท (สองพันสี่สิบหกล้านเก้าแสนหนึ่งหมื่นห้าพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน) แต่ต่อมาในชั้นแปรญัตติในการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ ฯ สำนักงานศาลปกครองได้เสนอขอเพิ่มงบประมาณ เพื่อให้เพียงพอต่อการบริหารงานในวงเงิน ๑๘๙,๙๘๔,๕๐๐ บาท (หนึ่งร้อยแปดสิบเก้าล้านเก้าแสนแปดหมื่นสี่พันห้าร้อยบาทถ้วน) แต่คณะกรรมการวิสามัญ ฯ ไม่ได้เชิญหน่วยงานร่วมหารือและใช้ดุลยพินิจฝ่ายเดียวไม่จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานศาลปกครอง

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้เสนอขอจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้แก่ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) และสำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ในวงเงิน ๒,๐๖๔,๓๔๙,๒๐๐ บาท (สองพันหกสิบสี่ล้านสามแสนสี่หมื่นเก้าพันสองร้อยบาทถ้วน) ซึ่งรวมงบลงทุน จำนวน ๑๓๓,๔๔๘,๐๐๐ บาท (หนึ่งร้อยสามสิบสามล้านสี่แสนสี่หมื่นแปดพันบาทถ้วน) แต่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในวงเงิน ๑,๓๒๔,๕๖๑,๔๐๐ บาท (หนึ่งพันสามร้อยยี่สิบสี่ล้านห้าแสนหกหมื่นหนึ่งพันสี่ร้อยบาทถ้วน) ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอต่อการรองรับ

ภารกิจที่เพิ่มขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบกับได้ดำเนินการจัดตั้ง สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดครบทั้ง ๗๖ จังหวัดแล้ว ดังนั้น งบประมาณที่ถูกปรับลดไปจากคำขอ จำนวน ๗๓๙,๗๘๗,๘๐๐ บาท (เจ็ดร้อยสามสิบเก้าล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นเจ็ดพันแปดร้อยบาทถ้วน) จึงเป็นรายการจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจ่ายตามกฎหมาย และภารกิจของสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการก่อสร้างอาคารสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีความพร้อมในด้านสถานที่ แบบรูปและรายการ โดยคณะรัฐมนตรีได้เคยมีมติเห็นชอบงบประมาณดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือถึงประธานคณะกรรมการวิสามัญ ฯ ขอเพิ่ม งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อให้เพียงพอต่อการบริหารงานในวงเงิน ๒๐๔,๔๕๒,๐๐๐ บาท (สองร้อยสี่ล้านสี่แสนห้าหมื่นสองพันบาทถ้วน) แต่คณะกรรมการวิสามัญ ฯ ไม่ได้เชิญหน่วยงานร่วมหารือและใช้ดุลยพินิจฝ่ายเดียวไม่จัดสรรงบประมาณให้สำนักงาน ป.ป.ช.

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการวิสามัญ ฯ กลับมีการปรับเพิ่มงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ รวมทั้งสิ้น ๓๑,๘๙๙,๓๖๐,๓๐๐ บาท (สามหมื่นหนึ่งพันแปดร้อยเก้าสิบเก้าล้านสามแสนหกหมื่นสามร้อยบาทถ้วน) ซึ่งเป็นการปรับเพิ่มงบประมาณให้หน่วยงานต่าง ๆ เช่น กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๑๒,๒๕๓,๐๒๓,๓๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสองพันสองร้อยห้าสิบล้าน สองหมื่นสามพันสามร้อยบาทถ้วน) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จำนวน ๔,๕๖๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่พันห้าร้อยหกสิบล้านบาทถ้วน) เป็นต้น แต่กลับมิได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มให้สำนักงาน ศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง และสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งที่ทั้งสามหน่วยงานต่างมีภารกิจ และอำนาจหน้าที่ที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นอิสระ อันควรได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ตามรัฐธรรมนูญ

จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๒๗ ในส่วนของสำนักงานศาลยุติธรรมและของสำนักงาน ศาลปกครอง และมาตรา ๒๘ ในส่วนของสำนักงาน ป.ป.ช. มีข้อความขัดหรือแย้งหรือตราขึ้น โดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๘ วรรคแปด และวรรคเก้า หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๘ วรรคแปด บัญญัติว่า รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับการบริหารงานโดยอิสระของรัฐสภา ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครองและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และวรรคเก้า บัญญัติว่า ในการพิจารณางบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาล และองค์กรตามวรรคแปด หากหน่วยงานนั้นเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ นั้นไม่เพียงพอ ให้สามารถเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการได้โดยตรง พิจารณาแล้วเห็นว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๘ วรรคแปด เป็นบทบัญญัติให้รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับการบริหารงานโดยอิสระของรัฐสภา ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครองและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และวรรคเก้า เป็นบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณางบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาล และองค์กรตามวรรคแปด หากหน่วยงานนั้นเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ นั้นไม่เพียงพอ ให้สามารถเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการได้โดยตรง เพื่อเป็นหลักประกันแก่หน่วยงานดังกล่าวว่าการใช้อำนาจของคณะรัฐมนตรีนอกจากจะถูกตรวจสอบโดยคณะกรรมการซึ่งเป็นตัวแทนของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการกระทำในการจัดสรรงบประมาณของฝ่ายบริหารว่าเป็นไปตามรัฐธรรมนูญหรือไม่แล้ว ในการจัดสรรงบประมาณต้องจัดสรรให้กับองค์กรศาลและองค์กรที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติให้เพียงพอแก่การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว รวมถึงอำนาจหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญได้ให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิไว้ด้วย ซึ่งเป็นเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่จะให้การจัดสรรงบประมาณของรัฐเพียงพอแก่การปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภา ศาล และองค์กรตามรัฐธรรมนูญให้เป็นไปโดยอิสระ และทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีต้องถูกครอบงำจากฝ่ายบริหารจึงบัญญัติให้หน่วยงานเหล่านี้สามารถเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการได้โดยตรง

สำหรับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๒๗ เป็นการบัญญัติถึงงบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานของศาล โดยสำนักงานศาลยุติธรรมได้รับการจัดสรรจำนวน ๑๔,๕๙๐,๘๑๘,๒๐๐ บาท และสำนักงานศาลปกครองได้รับการจัดสรร จำนวน ๒,๐๔๖,๙๑๕,๗๐๐ บาท และมาตรา ๒๘ เป็นการบัญญัติถึงงบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับการจัดสรร

จำนวน ๑,๓๒๐,๕๖๑,๔๐๐ บาท เพื่อให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นได้มีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ สำหรับใช้เป็นหลักในการจ่ายเงินแผ่นดิน อีกทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังที่กำหนดให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลังตามที่ได้จ่ายไปแล้ว

เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๒ วรรคสาม มาตรา ๒๒๗ วรรคสาม และมาตรา ๒๕๑ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน่วยธุรการที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีความเป็นอิสระปราศจากการแทรกแซงจากองค์กรอื่นของรัฐ อันจะมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระและมีประสิทธิภาพ เห็นได้จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ได้บัญญัติรับรองให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวในมาตรา ๑๖๘ วรรคแปด และวรรคเก้า ว่ารัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการบริหารงานโดยอิสระของรัฐสภา ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครองและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และในการพิจารณางบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาล และองค์กรตามวรรคแปด หากหน่วยงานนั้นเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ นั้นไม่เพียงพอ ให้สามารถเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการได้โดยตรง อย่างไรก็ตาม ภายใต้ความเป็นอิสระดังกล่าว กระบวนการจัดทำและพิจารณาอนุมัติงบประมาณรายจ่ายตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณของฝ่ายบริหารก็มีความสำคัญเช่นกัน โดยฝ่ายบริหารจะเป็นผู้มีอำนาจจัดทำงบประมาณรายจ่าย เพราะเป็นผู้ดำเนินการจัดเก็บภาษีอากรและรายได้อื่น เพื่อนำมาใช้ในการบริหารประเทศ โดยมีสำนักงบประมาณเป็นผู้จัดทำข้อเสนอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว สำนักงบประมาณจะดำเนินการจัดพิมพ์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบอีกครั้งหนึ่งก่อนนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไปเป็นสามวาระ โดยในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ เมื่อรับหลักการแล้ว สภาผู้แทนราษฎรจะตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณในวาระที่สอง โดยมีอำนาจพิจารณารายละเอียดและปรับลดงบประมาณของกระทรวงและหน่วยงานของรัฐในรายการต่าง ๆ เมื่อปรับลดได้จำนวนเท่าใด คณะรัฐมนตรีจะขอเพิ่มงบประมาณรายจ่ายโดยมอบหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขอเพิ่มงบประมาณรายจ่ายให้แก่กระทรวงหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อจัดทำคำขอ

งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมส่งไปยังสำนักงบประมาณ เพื่อรวบรวมเสนอขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ก่อนนำเสนอให้คณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา แต่เฉพาะรัฐสภา ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครองและองค์กรตามรัฐธรรมนูญเท่านั้นที่สามารถขอเพิ่มงบประมาณรายจ่าย ต่อคณะกรรมการได้โดยตรง และเมื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วจะเสนอรายงาน พร้อมร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ผ่านมาผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการวิสามัญ ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเรียงลำดับมาตราในวาระที่สอง จากนั้นจะพิจารณาให้ความเห็นชอบในวาระ ที่สามก่อนส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป เห็นได้ว่า หลักเกณฑ์ทั่วไปในการจัดทำและจัดสรรงบประมาณ ให้แก่หน่วยงานของรัฐนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องจัดสรรให้สอดคล้องกับรายจ่ายของรัฐ และรายจ่ายตาม ข้อผูกพันที่มีอยู่ รวมถึงผลกระทบต่อการใช้จ่ายเงินงบประมาณในการบริหารราชการแผ่นดินในส่วนอื่น ตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณเป็นไปด้วยความเหมาะสม และเป็นธรรมภายใต้กรอบภารกิจของประเทศในภาพรวม โดยคำนึงถึงสมมติฐานของสถานการณ์ทาง เศรษฐกิจและการคลังของประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับรายรับที่จะนำมาจัดสรรในแต่ละปีงบประมาณ อันมีอยู่อย่างจำกัด อีกทั้งรัฐจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงอันเป็นนโยบายด้านเศรษฐกิจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ ด้วย จึงเป็นเหตุผลและ ความจำเป็นของรัฐที่ไม่สามารถจะจัดสรรงบประมาณให้แก่ทุกหน่วยงานได้ตามวงเงินที่เสนอขอรับ การสนับสนุน โดยอาจมีการตัดทอนหรือเพิ่มเติมงบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานต่าง ๆ ตามลำดับ ความสำคัญและความจำเป็นของการดำเนินงาน

ส่วนที่ผู้ร้องโต้แย้งว่า สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง และสำนักงาน ป.ป.ช. มิได้รับโอกาสในการมาชี้แจงในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ ฯ และนายวราเทพ รัตนากร รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ ฯ คนที่หนึ่ง ได้ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ในทาง ปฏิบัติจะมีการเสนอขอเพิ่มงบประมาณรายจ่ายต่อคณะกรรมการด้วยเอกสาร และจะไม่มีเชิญ ผู้แทนของหน่วยงานมาไต่สวนเพื่อทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม นั้น เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๘ วรรคเก้า บัญญัติแต่เพียงว่าการพิจารณางบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาล และองค์กรตามวรรคแปด หากหน่วยงานนั้นเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้มันไม่เพียงพอ ให้สามารถเสนอคำขอ แปรญัตติต่อคณะกรรมการได้โดยตรง แต่มิได้มีบทบังคับเด็ดขาดว่า คณะกรรมการต้องรับฟัง

แต่เอกสารเท่านั้น ซึ่งเป็นไปตามแนวปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่มีได้บัญญัติข้อความดังที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๘ วรรคแปด และวรรคเก้า บัญญัติไว้แต่อย่างใด ดังนั้น หากคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ ฯ จะมีได้เปิดโอกาสให้ผู้แทนหน่วยงานดังกล่าวได้มีโอกาสชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็นประกอบคำขอของงบประมาณเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการสิทธิการได้โดยตรง ก็จะทำให้ฝ่ายรัฐบาลได้รับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงของเหตุผลและความจำเป็นมากยิ่งขึ้น ดังเช่นได้รับทราบว่าสำนักงานศาลยุติธรรมมีโครงการเร่งด่วนที่จะจัดตั้งแผนกคดีท่องเที่ยวในศาลยุติธรรมกับศาลแขวงในกรุงเทพมหานครเพื่ออำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับประชาชนเพิ่มขึ้น ศาลปกครองมีความจำเป็นที่จะต้องของงบประมาณไปก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลปกครองอุดรธานีและที่ทำการศาลปกครองยะลา เป็นต้น ส่วนสำนักงาน ป.ป.ช. ก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณเพื่อไปดำเนินการตามโครงการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ทั้งนี้ หากเปิดโอกาสให้หน่วยงานตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๘ วรรคแปด ได้เข้าชี้แจงจะเป็นการสอดคล้องกับหลักนิติธรรมและหลักธรรมาภิบาลที่การพิจารณาต้องฟังความทุกฝ่าย และเป็นไปโดยโปร่งใส ปราศจากอคติ รวมถึงการที่ได้ปรึกษาหารือระหว่างกัน จะทำให้เกิดความเข้าใจและได้รับทราบเหตุผลความจำเป็นในการปรับลดงบประมาณ อันจะทำให้เกิดความชอบธรรมของทั้งสองฝ่ายมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และกระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิการและรัฐบาลดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๒๗ ในส่วนงบประมาณของสำนักงานศาลยุติธรรมและของสำนักงานศาลปกครอง และมาตรา ๒๘ ในส่วนงบประมาณของสำนักงาน ป.ป.ช. ยังไม่ปรากฏข้อความถึงขั้นที่จะขัดหรือแย้งหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๘ วรรคแปด และวรรคเก้า แต่อย่างใด

นายสุพจน์ ไข่มุกด์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ